

Afgørende for, om der for renteudgifter kan gives fradrag i indkomsten, er efter forslaget, hvad det pågældende *låneprovnu godtgøres at være anvendt til*.

For det store flertal af skatteydere, som ikke er selvstændige erhvervsdrivende, vil det ikke volde vanskelighed at fastslå, om et givet låneprovnu er anvendt for at opnå en indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed, eller om låneprovnuet er anvendt til andre formål. Denne gruppe af skatteydere vil vanskeligt kunne hævde, at deres lån er anvendt til at opnå indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed. I denne forbindelse må man være opmærksom på, at indtægter, der hidrører fra indskudsmidler i pengeinstitutter og formueanbringelse i aktier, obligationer, pantebreve m. v., som nævnt ikke anses for indtægt ved erhvervsvirksomhed. På denne baggrund skulle omlægningen af fradraget for så vidt angår langt de fleste lønmodtagere og pensionister m. fl., ikke kunne give anledning til væsentlige ligningsmæssige problemer. For skattepligtige, der ikke driver selvstændig erhvervsvirksomhed, kan renterne således – uden hensyn til, om der er tale om prioritetsgæld i ejerboliger, lån i pengeinstitut og afbetalingsgæld eller gæld til private, f. eks. familie – kun give grundlag for fradrag i de beregnede skatter.

For så vidt angår skatteydere, der har indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, er det imidlertid noget mere kompliceret, når man skal finde frem til, hvad et givet låneprovnu er anvendt til. Selv om skatteyderens regnskaber eller selvangivelse indeholder en specifikation af de forskellige aktiv- og passivposter, vil der normalt ikke kunne siges noget om, til hvilke aktivposter de forskellige gældsposter refererer sig.

Selvstændige erhvervsdrivende foretager i årets løb køb og salg af formueaktiver, optager lån og betaler afdrag, opnår indtægter og afholder driftsudgifter. Den erhvervsdrivendes formueopgørelse i regnskabet eller på selvangivelsen giver kun et billede af aktiverne og passiverne på opgørelsesdagen, og der kan i almindelighed ikke heraf udledes noget sikkert om formuebevægelserne i det forløbne indkomstår. Det er derfor vanskeligt i praksis at vurdere, om en del af den selvstændige erhvervsdrivendes forbrug er finansieret ved lån, der omfattes af fradragsomlægningen, eller om de lån, der er optaget i indkomstårets løb, fuldt ud er medgået til at finansiere erhvervsvirksomheden.

Endvidere er det karakteristisk for den privatejede selvstændige erhvervsvirksomhed, at kapitalindestående heri sammen med ejerens øvrige formue i sin helhed tjener til sikkerhed for de

samlede forpligtelser, hvadenten de er erhvervsmæssige eller private, og tilsvarende tilfalder hele virksomhedens overskud den erhvervsdrivende, der også personlig må dække et eventuelt underskud. Da det således ikke kan læses direkte ud af den erhvervsdrivendes regnskaber, hvortil et givet låneprovnu er anvendt, er skattemyndighederne ved afgørelsen af, om renterne af en låneoptagelse kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst eller i de pålignede skatter, henvist til at skønne over, *om det på baggrund af en samlet vurdering af skatteyderens økonomiske dispositioner kan anses for godtgjort, at låneprovnuet er anvendt i erhvervsvirksomheden*.

Efter forslaget gælder der herefter en formodning for, at alle en persons renteudgifter er private. Vægten af den bevisbyrde, der herved lægges på de skattepligtige, må antages i praksis i et vist omfang at variere under hensyn til arten af det lån, som den skattepligtige vil hævde er anvendt erhvervsmæssigt.

Ligningsmyndighederne må herved lægge vægt på samtlige omstændigheder i forbindelse med låneoptagelsen. F. eks. vil det kunne være af betydning, hvem der har ydet lånet, og på hvilke vilkår, samt om der er stillet sikkerhed for lånet og i bekræftende fald hvilken.

Den nævnte bevisbyrde vil formentlig være forholdsvis vanskelig at løfte for lån, der er ydet af et realkreditinstitut eller pengeinstitut som prioritetslån i fast ejendom, der – som f. eks. en ejerbolig – tjener et privat formål. Lovens forhåndsformodning vil efter sagens natur vanskeligt kunne afkræftes, hvor det drejer sig om prioritetsgæld, der er optaget i forbindelse med ejerboligens anskaffelse. Det samme gælder et byggelån vedrørende ejerboligen og en prioritetsgæld, der er optaget til indfrielse af byggelån eller sælgerprioritet. Derimod vil den skattepligtige efter omstændighederne forholdsvis lettere kunne godtgøre, at en del af provnuet i forbindelse med omprioritering af ejerboligen, nemlig provnuet af tillægslånet eller låneforøgelsen, er anvendt til finansiering af den erhvervsmæssige virksomhed.

Omvendt vil bevisbyrden for realkreditlån, der er stiftet i forbindelse med anskaffelse af en ren erhvervs ejendom, næppe være så svær at løfte, medens et tillægslån i en sådan ejendom vil pålægge den skattepligtige en bevisbyrde af lignende vægt som et tillægslån i en ejerbolig.

For gæld i forbindelse med løsøre vil tilsvarende bevisbyrden være meget tung at løfte, når lånet optages samtidig med – eller dog tidsmæssigt i nær tilknytning til – anskaffelsen af varige forbrugsgo-